

M E X I C A N

G O T H I C

Silvia Moreno-Garcia

Traducere din limba engleză de
DAN SOCIU

ARMADA

Petrecerile la casa Tuñón se sfârșeau mereu târziu în noapte și, cum gazdele se dădeau în vânt după balurile mascate, nu era ceva neobișnuit să vezi femei în haine tradiționale, cu fuste țărănești și panglici în păr, însoțite de un arlechin sau de un cowboy. Șoferii lor, în loc să aștepte degeaba în fața casei Tuñón, își făceau un program de noapte. Se duceau să mănânce *tacos* la vreun chioșc de pe stradă sau să viziteze slujnicuțele ce lucrau în casele din vecinătate, cu care aveau aventuri delicate ca o melodramă victoriană. Unii șoferi se reuneau în câte un grup, poștind țigări și stând la povești. Alții trăgeau un pui de somn. Știau prea bine că nimeni n-o să lase petrecerea până după ora unu noaptea.

Așa că, pe la zece, cuplul care a ieșit a încălcat convenția. Mai rău, șoferul bărbatului se dusese să ia cina și nu mai era de găsit. Tânărul părea încurcat, încerca să-și dea seama cum să procedeze. Purta un cap de cal din papier mâché, o alegere care se întorsese împotriva sa, acum, că erau nevoiți să străbată orașul și simțea toată greutatea căpățânii. Noemí îl avertizase că voia să câștige concursul de costume, să-i sufle trofeul Laurei Quezada și iubitului ei, așa că el făcuse un efort ce se dovedise ridicol, fiindcă ea nu se mai îmbrăcase cum spusese.

Noemí Taboada promisese că o să închirieze un costum de jocheu cu tot cu cravașă. Ar fi trebuit să fie o alegere isteată și

ușor scandaloasă, fiindcă auzise că Laura avea să vină ca Eva, cu un șarpe încolăcit în jurul gâtului. Până la urmă, Noemí se răzgândise. Costumul de jocheu era urât și îi zgâria pielea. Așa că a venit într-o robă verde, brodată cu flori albe, și nu s-a ostenit să-i spună partenerului ei despre schimbare.

— Și acum ce facem?

— La trei străzi de aici e un bulevard. Poate găsim un taxi acolo, i-a spus ea lui Hugo. Ia zi, ai o țigară?

— O țigară? Nu știi nici măcar unde mi-am pus portofelul! i-a răspuns Hugo, pipăindu-și jacheta cu palma. Și nu ai tot timpul țigări în poșetă? Mai-mai c-aș crede că ești zgârcită și că vrei să ți le economisești dacă n-aș ști mai bine.

— E mult mai interesant când un domn îți oferă unei doamne o țigară.

— În seara asta nu pot să-ți ofer nici măcar o bomboană mentolată. Oare mi-am lăsat portofelul acolo?

Ea nu i-a răspuns. Hugo se chinuia să care capul de cal sub braț. Aproape că l-a scăpat când au ajuns pe bulevard. Noemí și-a fluturat brațul ei subțire și a oprit un taxi. Odată intrați în mașină, Hugo a pus căpățâna pe banchetă.

— Puteai să-mi spui să n-aduc chestia asta! a mormăit bărbatul, după ce a observat zâmbetul de pe fața șoferului și a presupus că se distra pe seama lui.

— Ești adorabil când te enervezi! i-a răspuns tânăra, apoi și-a deschis poșeta și a găsit țigările.

Hugo arăta ca Pedro Infante¹ tânăr, ceea ce contribuia la mare parte din farmecul său. Cât despre restul, personalitatea, statutul său social și inteligența, Noemí nu se gândise prea mult la ele. Când voia ceva, nu se lăsa până nu îl obținea, iar, în ultima vreme, și-l dorise pe Hugo, deși, acum, că îi captase atenția, era posibil să-l îndepărteze.

¹ Pedro Infante Cruz (1917–1957), actor și cântăreț mexican, celebru în America Latină, care a murit la patruzeci de ani într-un accident de avion (n. red.).

Când au ajuns la casa tinerei, Hugo s-a întins spre ea și a prins-o de mână.

— Sărută-mă de noapte bună!

— Trebuie să fug, dar poți să păstrezi puțin din rujul meu, i-a răspuns ea, scoțându-și țigara și punându-i-o în gură.

Hugo s-a aplecat peste geam și s-a încruntat, iar Noemí s-a dus grăbită spre casă, a traversat curtea interioară și a intrat direct în biroul tatălui său. Ca tot restul casei, biroul era decorat modern, ca un ecou al noii averi a proprietarilor. Tatăl lui Noemí nu fusese niciodată sărac, dar a făcut avere dintr-o mică vopsitorie chimică. Știa ce-i place și nu-i era teamă să o arate: culori îndrăznețe și linii clare. Scaunele lui erau tapițate într-un roșu aprins și plante luxuriante adăugau pete de verde fiecărei camere.

Ușa biroului era larg deschisă și Noemí nu s-a obosit să ciocănească, a intrat sigură pe ea, nepăsătoare și vioaie, troncănind cu tocurele înalte pe podeaua de lemn. Și-a mângâiat o orhidee din păr cu vârfurile degetelor, s-a lăsat în scaun în fața biroului tatălui, a oftat zgomotos și și-a aruncat poșetuța pe podea. Și ea știa ce-i plăcea și nu-i plăcea să fie chemată acasă devreme.

Tatăl îi făcuse semn să intre, tocurele ei înalte se auzeau de departe și-i anunțau sosirea mai clar decât orice salut, dar nu s-a uitat la ea, căci era preocupat să examineze un document.

— Nu-mi vine să cred că m-ai sunat la familia Tuñón! a spus tânăra și a tras de mânușile albe. Știi că nu erai tocmai fericit că Hugo...

— Nu e vorba despre Hugo! i-a retezat-o el.

Noemí s-a încruntat. Își ținea o mânușă în mâna dreaptă.

— Nu?

Îi ceruse voie să se ducă la petrecere, dar nu-i specificase că avea să meargă cu Hugo Duarte și știa ce părere avea tatăl ei despre tânăr: se temea că Hugo ar cere-o în căsătorie și că ea ar accepta. Noemí n-avea de gând să se mărite cu Hugo și le spusese asta părinților, dar tatăl ei n-o credea.

Noemí, ca orice fată mondenă, își făcea cumpărăturile la Palacio de Hierro, folosea rujuri Elizabeth Arden, avea câteva

blănuri de calitate, vorbea engleza cu o ușurință remarcabilă, datorită măicuțelor de la Monserrat – o școală privată, bineînțeles – și era de așteptat să-și petreacă timpul în căutarea distracțiilor și a unui partener. Astfel, pentru tatăl ei, orice activitate plăcută trebuia să implice și achiziționarea unui soț. Ceea ce ar fi fost minunat, dacă tatălui i-ar fi plăcut de Hugo, dar acesta era doar un arhitect tânăr, iar de la Noemí se aștepta să aspire la ceva mai mult.

— Nu, deși o să vorbim și despre asta mai târziu, i-a spus și a lăsat-o pe Noemí nedumerită.

Dansa încet, la sentiment, în brațele lui Hugo, când un servitor o bătuse ușor pe umăr și o întrebuse dacă vrea să vină în studio să preia o convorbire la telefon cu domnul Taboada. Asta îi stricase toată seara. Presupusese că tatăl ei aflase că ieșise cu Hugo și intenționase să i-l smulgă din brațe și să o certe. Dacă nu asta îi fusese intenția, pentru ce atâta agitație?

— Nu-i nimic rău, nu? I-a întrebat ea pe un alt ton.

Când era supărată, vocea îi era mai înaltă, mai de fetiță, diferită de tonul modulat, perfecționat de ea în ultimii ani.

— Nu știi. Să nu spui nimănui ce-o să-ți zic acum. Nici mamei tale, nici fratelui tău, nici prietenilor, ai înțeles? a întrebat-o tatăl și a fixat-o cu privirea până când Noemí a încuviințat din cap.

El s-a lăsat pe spate în scaun, și-a împreunat palmele și a dat din cap spre ea.

— Acum câteva săptămâni am primit o scrisoare de la verișoara ta, Catalina. În scrisoare face afirmații șocante despre soțul ei. I-am scris lui Virgil cu gând să aflu mai multe, iar el mi-a răspuns că soția lui s-a purtat ciudat și îngrijorător, dar că își revine. Ne-am tot scris și am insistat că, dacă verișoara ta e așa de *tulburată* pe cât pare, ar fi cel mai bine să o aducă în Ciudad de México la un consult de specialitate. El mi-a răspuns că nu e necesar.

Noemí și-a scos cealaltă mână și a pus-o în poală.

— Eram într-un impas. Nu credeam că o să cedeze, dar în seara asta am primit o telegramă. Uite, poți s-o citești!

Domnul Taboada a luat foaia de hârtie de pe birou și i-a înmănat-o. Era o invitație pentru Noemí s-o viziteze pe Catalina. Trenul nu trecea zilnic prin orașelul lor, dar oprea acolo în zilele de luni și aveau să trimită un șofer la gară la o anumită oră ca să o ia.

— Vreau să te duci, Noemí. Virgil spune că ea a întrebat de tine. În plus, cred că e o problemă mai potrivită pentru o femeie. E posibil să fie doar exagerări și niște dificultăți în căsnicie. Nu e ca și cum verișoara ta n-ar avea o înclinație spre melodramă. Poate că vrea doar să i se acorde atenție.

— Dacă-i așa, de ce ar fi treaba noastră căsnicia Catalinei sau melodrama ei? I-a întrebat, deși nu credea că era corect din partea lui să o numească pe Catalina drept melodramatică.

Își pierduse ambiții părinți de mică. Era de așteptat să aibă o anumită dispoziție întunecată.

— Scrisoarea Catalinei era foarte ciudată. Pretindea că soțul ei o otrăvește, scria că avusese viziuni. N-oi fi eu doctor, dar mi-a fost suficient cât să mă interesez de psihiatri buni de la noi din oraș.

— Ai scrisoarea?

— Da, uite-o.

Lui Noemí îi venea greu să citească literele, darămite să înțeleagă ce spuneau. Scrisul părea nesigur, mângâlit.

...încearcă să mă otrăvească. Iar casa asta e bolnavă de putreziciune, pute a putreziciune, colcăie prin ea răul și cruzimea. Am încercat să-mi păstrez mintea întreagă, să țin răul la distanță, dar nu pot, pierd noțiunea timpului și gândurile mi se risipesc. Te rog! Te rog! Sunt cruzi și răi și n-o să mă lase să plec. Îmi încui ușa, dar tot vin, șoptesc noaptea și mă tem de acești morți agitați, de aceste fantome, de aceste creaturi descărnate. Șarpele care-și mușcă din coadă, pământul fals de sub tălpile noastre, fețele false și limbile false, pânda pe care merge păianjenul și face firele să vibreze... Sunt Catalina Taboada. CATALINA. Cata, Cata, ieși la joacă! Mi-e dor de Noemí. Mă rog să te revăd. Trebuie să vii pentru mine, Noemí! Trebuie să mă salvezi! Nu pot să mă salvez singură, oricât

aș vrea, sunt legată, fire de fier îmi trec prin minte și prin piele și e acolo. E în pereți. Nu mă slăbește și trebuie să mă eliberezi tu, să-l tai, să-i oprești acum. Pentru numele lui Dumnezeu...

Grăbește-tel

Catalina

Pe marginile scrisorii verișoara ei mai mâzgălise cuvinte și numere și desenase cercuri. Era tulburător.

Când vorbise ultima oară Noemí cu Catalina? Cu luni în urmă, aproape un an. Cuplul își făcuse luna de miere în Pachuca și Catalina o sunase și-i trimisese cărți poștale, dar apoi n-au mai comunicat deloc, deși telegramele încă soseau la aniversări, cu urări pentru membrii familiei. Trebuie să fi fost și o scrisoare de Crăciun, fiindcă trimisese cadouri. Sau scrisese Virgil scrisoarea de Crăciun? În orice caz, fusese una searbădă.

Presupuseseră toți că tânăra soție își savura noua viață și n-avea chef să scrie prea mult. N-avea nici telefon, ceva obișnuit la țară, și Catalinei oricum nu-i plăcea să scrie. Noemí, ocupată cu obligațiile ei sociale și cu școala, se gândise că verișoara și soțul ei o să călătorească la un moment dat în Ciudad de México și o să-i viziteze.

Scrisoarea pe care o ținea acum în mână era, așadar, neobișnuită din toate punctele de vedere. Era scrisă de mână, deși Catalina prefera mașina de scris; se lălăia, deși Catalina scria foarte succint.

— E bizar, a recunoscut Noemí.

Intenționa să declare că tatăl său exagerează sau că folosește incidentul ca o scuză convenabilă să o îndepărteze de Duarte, dar nu mai părea să fie cazul.

— Puțin spus! Acum îți dai seama de ce i-am scris lui Virgil, cerându-i să-mi dea niște explicații. Și de aceea m-a surprins când m-a acuzat imediat că sunt o pacoste.

— Ce anume i-ai scris? l-a întrebat ea, temându-se că tatăl său fusese nepoliticos.

Era un om serios și, fără să vrea, putea să-i supere pe ceilalți cu stilul său direct.

— Trebuie să înțelegi că nu-mi face plăcere să-mi pun nepoata într-un loc ca La Castañeda...

— Asta i-ai spus? Că o s-o duci la ospiciu?

— Am menționat că există această posibilitate, i-a răspuns tatăl, întinzându-i mâna.

Noemí i-a returnat scrisoarea.

— Nu-i singurul loc, dar cunosc niște oameni acolo. Poate are nevoie de îngrijire de specialitate, de care nu are parte la țară. Și mă tem că noi trebuie să ne asigurăm că va primi ajutor.

— N-ai încredere în Virgil.

Tatăl a chicotit sec.

— Verișoara ta s-a măritat repede, Noemí, și s-ar zice și că pe necugetate. Acum, recunosc că Virgil Doyle părea fermecător, dar cine știe dacă te poți baza pe el.

Avea dreptate. Logodna Catalinei fusese una aproape scandalos de scurtă și ei n-avuseseră ocazia să stea de vorbă cu mirele. Noemí nici măcar nu era sigură cum se întâlniseră cei doi, știa doar că, după câteva săptămâni, Catalina le și trimisese invitații la nuntă. Până atunci, Noemí nici măcar nu aflase că verișoara ei avea un iubit. Dacă n-ar fi fost martoră la cununia civilă, Noemí se îndoia că ar fi aflat de căsătoria Catalinei.

Secretomania și graba nu-i inspirau nimic bun tatălui lui Noemí. El organizase un mic dejun după nuntă pentru cuplu, dar Noemí știa că era ofensat de purtarea nepoatei lui. Și acesta fusese încă un motiv pentru care Noemí nu se îngrijorase din cauza lipsei de comunicare din partea Catalinei. Relația lor era, pentru moment, rece. Presupunea că avea să se încălzească în câteva luni, că în noiembrie Catalina avea să vină în Ciudad de México cu planuri pentru a face cumpărături de Crăciun și că toată lumea o să fie veselă. Era doar o chestiune de timp.

— Trebuie să crezi că spune adevărul și că el o tratează necuviincios, a concluzionat ea, încercând să-și amintească ce impresie îi făcuse mirele.

„Chipeș“ și „politicos“ erau primele cuvinte ce-i veneau în minte, deși nu schimbaseră mai mult de câteva replici.

— În scrisoare spune nu numai că el o otrăvește, ci și că sunt fantome care trec prin pereții casei. Ți se pare o relatare de încredere?

Tatăl ei s-a ridicat și s-a dus la fereastră, privind afară cu brațele încrucișate la piept. Biroul dădea spre minunații arbori bougainvillea ai mamei ei, o explozie de culoare ascunsă acum în beznă.

— Nu e bine, asta știu. Și mai știu că, dacă Virgil și Catalina divorțează, el rămâne din nou fără niciun ban. Era destul de clar când s-au căsătorit că fondurile familiei lui erau aproape de zero. Dar câtă vreme sunt căsătoriți, el are acces la contul ei din bancă. Ar fi în interesul lui să o țină pe Catalina acasă, chiar dacă ea s-ar simți mai bine în oraș sau alături de noi.

— Crezi că e un asemenea escroc? Că ar pune averea înaintea binelui soției?

— Nu-l cunosc, Noemí. Niciunul dintre noi nu-l cunoaște. Asta-i problema. E un străin. Spune că ea are parte de îngrijire și că-și revine, dar n-ar fi exclus ca în clipa asta Catalina să fie legată de pat și hrănită cu terci.

— Și zici că ea e cea melodramatică? a întrebat Noemí și a oftat, în timp ce-și examina buchețelul de orhidee prins la corsaj.

— Știu cum e să ai o rudă bolnavă. Mama a avut un atac cerebral și a stat la pat ani în șir. Știu și că o familie uneori nu se descurcă în astfel de cazuri.

— Ce-ai vrea să fac, atunci? l-a întrebat ea și și-a pus cu grație mâinile în poală.

— Evaluează situația. Vezi dacă e nevoie să fie mutată în oraș și încearcă s-o convingi, în cazul ăsta.

— Și cum reușesc să fac așa ceva?

Tatăl a zâmbit cu un aer de superioritate. Acel zâmbet și ochii inteligenți și negri erau trăsăturile în care asemănarea dintre tată și fiică era izbitoare.

— Ești nestatornică. Mereu te schimbi într-o privință sau în alta. Mai întâi, ai vrut să studiezi istoria, pe urmă, teatrul, acum antropologia. Ai trecut prin toate sporturile imaginabile și nu te-ai oprit la niciunul. Te vezi cu un băiat de două ori și a treia oară nu-l mai vrei.

— Asta n-are nicio legătură cu întrebarea mea.

— Ajung și acolo. Ești nestatornică, dar încăpățânată când *nu* trebuie. A venit vremea să-ți folosești încăpățânarea și energia ca să duci la îndeplinire o misiune importantă. Ai dat dovadă de dăruire numai în cazul lecțiilor de pian.

— Și a celor de engleză, a replicat Noemí, dar nu s-a obosit să nege restul acuzațiilor, fiindcă, într-adevăr, își schimba admiratorii în mod regulat și era capabilă să poarte patru ținute într-o singură zi.

Dar nu e ca și cum ar fi musai să fii hotărât în toate la douăzeci și doi de ani, s-a gândit. Însă n-avea rost să i-o spună tatălui său. El preluase afacerea familiei pe când n-avea decât nouăsprezece! În conformitate cu standardele lui, ea părea că bate pasul pe loc. Tatăl lui Noemí a privit-o pătrunzător, iar ea a oftat.

— Păi, aș fi fericită să-i fac o vizită în câteva săptămâni...

— Luni, Noemí! De aia te-am chemat de la petrecere. Trebuie să facem aranjamente și să fii în primul tren spre El Triunfo chiar luni dimineață.

— Dar urmează recitalul! a spus ea.

Era o scuză cam slăbuță și amândoi o știau. Luase lecții de pian de la șapte ani și de două ori pe an dădea un minirecital. Nu mai era absolut necesar pentru fetele din lumea bună să cânte la un instrument, cum fusese în tinerețea mamei ei, dar era unul dintre acele mici hobby-uri drăguțe apreciate în cercul ei social. În plus, îi plăcea pianul.

— Recitalul... Vrei să spui că ai plănuit cu Hugo Duarte să mergeți împreună și nu vrei să ia pe alta ca însoțitoare sau să renunți la ocazia de a purta o rochie nouă. Păcat, dar asta e ceva mai serios.

— Te anunț că nici măcar nu mi-am cumpărat o rochie nouă! Voiam să port fusta pe care am purtat-o și la petrecerea Gretei, i-a spus Noemí, ceea ce era însă doar jumătate de adevăr, fiindcă își făcuse într-adevăr planuri să meargă cu Hugo. Dar nu recitalul mă preocupă, a continuat ea, ci faptul că vor începe cursurile în câteva zile. Nu pot să chiulesc. O să mă pice.

— Atunci, lasă-i să te pice. O să le reiei.

Ea tocmai se pregătea să protesteze împotriva sfatului său nepăsător, când tatăl s-a întors și s-a uitat stăruitor la ea.

— Noemí, m-ai tot bătut la cap cu Universidad Nacional Autónoma de México. Dacă faci asta, îți permit să te înscrii acolo.

Părinții lui Noemí îi dădeau voie să meargă la Universidad Femenina de México, dar se opuseseră dorinței ei de a-și continua studiile și după absolvire. Ea ar fi vrut să obțină un masterat în antropologie. Ar fi trebuit să se înscrie la Universidad Nacional. Domnului Taboada i se părea că e o pierdere de timp și un loc nepotrivit, cu toți acei tineri pe holuri care le umpleau capetele domnișoarelor cu idei prostești și obscene. Mama lui Noemí nu era nici ea impresionată de aceste aspirații moderne ale ei. Fetelor le era hărăzit un alt parcurs, mai simplu, de la debutantă în societate la soție. Să studieze și mai mult ar fi însemnat să-și amâne destinul, să rămână o crisalidă într-un cocon. Se certaseră în această privință de vreo șase ori, iar mama, vicleană, afirmase că fusese alegerea tatălui, care nu voise să aprobe așa ceva.

Promisiunea lui de acum o șocase și i se părea o oportunitate neașteptată.

— Vorbești serios? l-a întrebat Noemí prudentă.

— Da. E o chestiune serioasă. Nu vreau ca povestea divorțului să împânzească paginile ziarelor, dar nu pot să permit nimănui să profite de această familie. Și vorbim de Catalina, a spus tatăl, înmuindu-și tonul. A avut partea ei de nefericire și are nevoie de prezența unei persoane prietenoase. Poate că asta e tot ce-i trebuie.

Catalina fusese lovită de nenoroc de câteva ori. Mai întâi, murise tatăl ei, apoi mama ei se recăsătorise, iar tatăl vitreg o făcea deseori să plângă. Mama Catalinei murise doi ani mai târziu, iar fata se mutase în casa lui Noemí: tatăl vitreg deja plecase. În ciuda primirii calde a familiei Taboada, aceste decese o afectaseră profund. Mai târziu, ca tânără femeie, suferise din plin din cauza desfacerii logodnei. Mai fusese și un tânăr cam caraghios, care o curtase pe Catalina luni întregi, și pe care ea părea să-l placă foarte mult. Dar tatăl lui Noemí nu fusese impresionat de el și îl alungase. După acea poveste de dragoste eșuată, Catalina își învățase lecția, fiindcă relația cu Virgil Doyle fusese un model de discreție. Sau poate că Virgil fusese mai șiret și o convinsese pe Catalina să țină secretul până când avea să fie prea târziu pentru a anula nunta.

— Cred că aș putea să anunț că o să lipsesc câteva zile.

— Bun. O să-i telegrafiez lui Virgil și o să-i spun că vii. Discreție și abilitate, de asta avem nevoie. El e soțul și are dreptul să ia decizii pentru ea, dar nu putem sta cu mâinile-n sân dacă e nesăbuit.

— Ar trebui să dai în scris promisiunea de a mă lăsa la universitate.

Tatăl stătea iar la birou.

— De parcă aș încălca-o! Acum, scoate-ți florile alea din păr și du-te să împachetezi hainele. Știu că o să-ți ia o veșnicie să decizi ce o să porți. Și în ce ești, mă rog, deghizată? a întrebat-o tatăl, clar nemulțumit de tăietura rochiei și de umerii dezgoliți.

— Sunt Primăvara, i-a răspuns.

— E frig acolo. Dacă intenționezi să te etalezi în ceva similar, mai bine îți iei un pulover, i-a spus el, sec.

Deși în mod normal ea i-ar fi oferit o replică acidă, a rămas neobișnuit de tăcută. Își dăduse seama, după ce se arătase a fi de acord cu plecarea, că știa foarte puține despre locul în care urma să se ducă și despre oamenii de acolo. Nu era o croazieră, o călătorie de plăcere. Dar s-a liniștit, și-a spus că tatăl ei o alesese pentru o misiune pe care ea o va duce la bun sfârșit. Nestatornică?

Ne-ne-ne! O să-i arate ea cum o să se dedice misiunii. Poate că după ce va fi încununată de succes – fiindcă nu-și imagina că ar putea eșua –, va ajunge s-o considere mai matură și mai demnă de apreciere.